



Conferința științifică internațională
„RELEVANȚA ȘI CALITATEA FORMĂRII UNIVERSITARE: COMPETENȚE PENTRU PREZENT ȘI VIITOR EUROPEAN”, CONSACRATĂ ANIVERSĂRII DE 80 DE ANI DE LA FONDAREA UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

„BIBLIOTECA – PUNTE ÎNTRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR EUROPEAN”
în cadrul Secțiunii
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

3–4 octombrie 2025

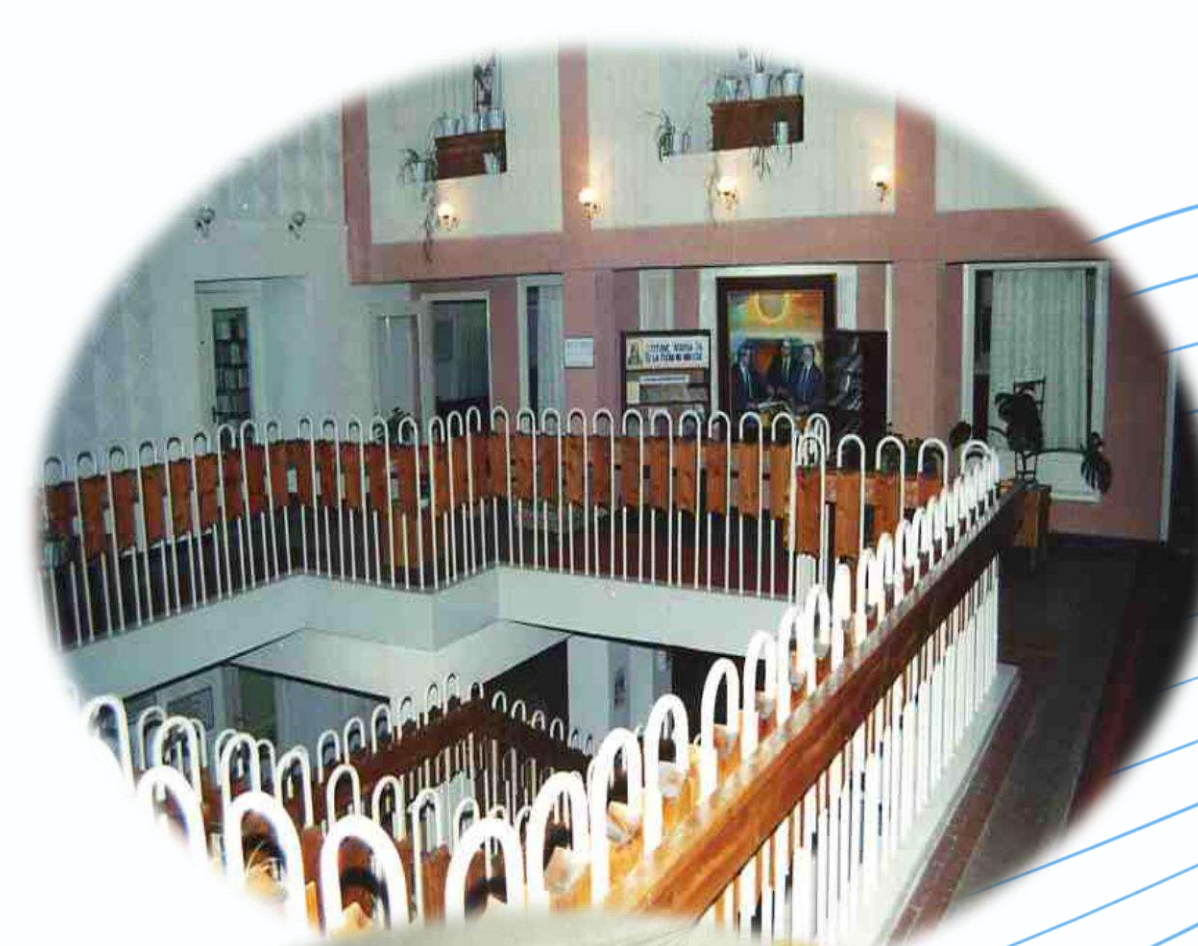
Un itinerar aniversar: opt decenii de formare profesională în Biblioteca Științifică a USARB



**Mihaela Staver, Centrul de Cercetare și
activitate metodologică**



staver.mihaela@gmail.com



BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Formarea profesională continuă reprezintă un proces complex de activități teoretice și practice, organizate instituțional, care completează pregătirea inițială. Prin ea, angajații își șlefuesc priceperile, își îmbogățesc atitudinile și își înalță calificarea, deschizându-și drumul spre o dublă împlinire: cultivarea integrală a ființei umane și participarea rodnică la dezvoltarea educațională și culturală a comunității.



Pregătirea profesională continuă a bibliotecarilor este una dintre temele centrale subliniate și în Manifestul IFLA-UNESCO pentru biblioteci publice (2022).

ELENA HARCONIȚA



FAINA TLEHUCI



LINA MIHALUȚA



**Bibliotecarul nu mai este doar
custode al colecțiilor, ci un
intermediar activ între resurse
(tipărite și digitale) și comunitate.**



**Pentru a face față schimbărilor rapide
(digitalizare, inteligență artificială, open
acces), el are nevoie de formare
profesională continuă.**

**Alături de această idee, amintim și pe managerii care, de-a lungul anilor, au susținut și
promovat formarea profesională a bibliotecarilor de la Biblioteca Științifică a USARB.**

Biblioteca Științifică a USARB deține o Politică de formare a personalului care conduce la îmbunătățirea competențelor profesionale ale angajatului pentru o activitate mai relevantă, iar obiectivul 4 din Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Științifice a USARB, include stimularea bazată pe performanță a personalului de bibliotecă.



Încă de la începuturile sale, formarea profesională în cadrul Bibliotecii Științifice a USARB a constituit un factor esențial în dezvoltarea spiritului creator al tinerilor specialiști.



Evoluția formării și cercetării profesionale la Biblioteca Științifică USARB (1990–2025)

În continuarea acestui demers, analiza se va axa pe evoluția și impactul programelor de formare profesională destinate bibliotecarilor în perioada 1990–2025.



1990–2000: Fundamentarea profesională și deschiderea către metode moderne

Formare profesională:

1990–1991: Perioada tranziției post-sovietice, unde s-a schimbat metodică promovării orelor de formare. Sau inițiat grupe de studiere a limbii române și s-au deschis grupe de cultivare a vorbirii și însușirii terminologiei de specialitate;

1992–1994: inițierea școlii conducătorului și a școlii tânărului bibliotecar, Inițierea concursului „Cea mai bună revistă informativă”, având ca scop activizarea informațiilor despre cartea nouă;

1995–1999: Biblioteca Științifică sărbătorește un jubileu de 10 ani din momentul când și-a deschis larg ușile într-un local nou bine gândit și comod utilizatorilor; Participare la stagii internaționale (Germania, Olanda, România, Rusia); instruire în utilizarea sistemelor de automatizare (SAIBS MARK, Papirus, Base Vubis); participare la conferințe internaționale (IFLA, Soros);

2000: Vizite de documentare în SUA; implicare în evenimente naționale, Congresul bibliotecarilor și Ziua Bibliotecarului.



Cercetare și inovare 1990–2000 :

- Prima ediție a sesiunii anuale „Biblioteca universitară în fața transformării actuale din domeniul informării și comunicării”(1994), privind transformările din domeniul informării;
- Organizarea Simpozioanelor și Conferințelor tematice (1995–2000) cu focus pe biblioteca universitară ca spațiu de instruire, automatizare, informatizare și dezvoltarea colecțiilor;

Impact: Consolidarea bazei profesionale și metodice a bibliotecarilor; integrare în rețeaua națională și internațională; vizibilitate ca instituție modernă.



2001–2010: Modernizarea și informatizarea bibliotecilor

Formare profesională:

- Implementarea, studierea metodologiilor de barcode și retro conversie; instruire în baze de date (Ebsco, Jurist);
- Inaugurarea acțiunii bibliotecare „Integrarea profesională a tinerilor angajați”(2004);
- Diseminarea unui mentor (monitoring), un coleg mai experimentat care ghidează noul angajat;
- Inaugurarea clubului bibliotecarelor universitari bălțeni „Biblio spiritus”.(2004);
- Extinderea formării continue prin seminare, workshopuri, autoinstruire și participarea la conferințe internaționale;
- A fost instituită Ora bibliotecarului - ședință de lucru (2006);
- Introducerea Euroreferențialului (2009) cu module: Informare, Tehnologii, Comunicare, Management;
- Cel de-al 65-lea an (2010).



Cercetare și inovare 2001–2010:

- Deschiderea muzeului al bibliotecii „Memorie în timp”(2003);
- Îndeplinește funcțiile de Bibliotecă Depozitară Regională a Băncii Mondiale (2003);
- Lansarea ziarului *Biblioransnord* și *Club ONU Nord* (2003);
- Elaborarea Strategiei de dezvoltare 2005–2020 și integrarea în rețele biblioteconomice internaționale;
- Lansarea primului număr al revistei de biblioteconomie și Științele informării „Confluente Bibliologice”(2005);
- Organizarea Conferințelor Internaționale și sesiuni, mese rotunde în cadrul Colloquia Professorum;
- Finalizarea elaborării curriculei Școlii Angajatului(2006);
- Editarea unui număr al revistei Magazin Bibliologic (3-4, 2005), coordonat de Elena Harconița și consacrat a 60-a de ani a Bibliotecii Științifice a USARB.
- Instituirea Filialei Bălți a ABRM cu sediul la Biblioteca universitară(2007);
- **Impact:** Creșterea profesionalismului; adaptarea rapidă la tehnologii și standarde europene; extinderea colaborării internaționale.



2011–2020: Consolidarea competențelor digitale

Formare profesională:

- Dezvoltarea competențelor digitale și lingvistice (ESP) prin participare la Trainingul ESP English for Specific Purposes - Engleză pentru scopuri specifice (33 bibliotecari USARB)(2016);
- Implementarea unor programe de formare în domeniul tehnologiilor Web 2.0, managementul datelor și open access;
- Pentru prima dată, în anul 2015, statele Bibliotecii s-au completat, din propriile surse, cu 8 bibliotecari – absolvenți ai Cursului de recalificare la Specialitatea – 344.1 Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică;
- Formarea formatorilor naționali în biblioteconomie și știința informării;
- 4 bibliotecari: Lina Mihaluța, Taisia Aculova, Mihaela Staver, Varvara Ganea, au fost selectați în calitate de formatori naționali pentru CURSURILE DE FORMARE PROFESIONALĂ DE SCURTĂ DURATĂ „MODULUL: CLASIFICARE. INDEXARE” (75 ore) și Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării” (75 ore) de pe lângă Universitatea de Stat din Moldova care vor fi predate pentru bibliotecarii din zona de Nord a Republicii Moldova(2015);
- Participarea în proiectele internaționale Tempus – MISISQ, LNSS ERASMUS+ (2015-2018), MdNoRo (2016-2019) au facilitat noi cunoștințe, experiențe, vizite de documentare în bibliotecile din țările europene, workshopuri de instruire, webinare, traininguri promovate de experți internaționali privind studiarea limbii engleze în scopuri specifice;
- Biblioteca Științifică a USARB organizează , din 2016, anual Școala de Vară pentru bibliotecari, devenită un reper în pregătirea profesională continuă;
- Focusarea pe educația mediatică și analiza critică a informațiilor (2019).



Cercetare și inovare 2011–2020:

- Un proiect de succes este editarea revistei electronice a bibliotecilor universitare din Moldova BIBLIOUNIVERSITAS@ABRM.md http://libruniv.usb.md/bibliouniv_rev/buniv.html (2012)
 - La 23 februarie, 2013 a fost lansată prima ediție a Colloquia bibliothecariorum Faina Tlehuci – 90 de ani de la naștere, fiind editată și lucrarea cu același titlu.
 - Dezvoltarea Repozitoriului Instituțional ORA USARB și adoptarea Open Access;
 - Biblioteca participă în Proiectul Information Services for Improvement Study Quality, MISISQ: Tempus (2013-2016);
 - Biblioteca a fost inclusă în programul Open World, reprezentată de Mihaela Staver care împreună cu colegii din bibliotecile universitare din RM a trecut concursul și a efectuat o vizita de documentare în Statul Carolina de Nord, SUA și la Biblioteca Congresului din Washington;
 - Implementarea instrumentelor digitale pentru catalogare, administrarea conturilor și diseminarea cunoștințelor.
 - Crearea contului USARB, în Repozitoriul European Zenodo, pentru indexarea cercetărilor(2017);
 - Elaborarea Strategia Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți pe anii 2013 – 2020;
 - Implementarea unei noi versiuni a site-ului Bibliotecii; studierea / realizarea unui nou meniu al PW; actualizarea informațiilor pe PW a Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md> (2014).
 - Inițierea proiectului de înregistrare a tuturor profesorilor universitari USARB în ID ORCID;
 - Înregistrarea Repozitoriului Instituțional ORA USARB în BASE (Bielefeld Academic Search Engine), unul dintre cele mai voluminoase „motoare de căutare pentru conținut academic cu acces deschis.(2020).
- Impact: Creșterea autonomiei profesionale, consolidarea competențelor digitale, integrarea bibliotecii în comunitatea internațională.



2021–2025: Transformarea digitală și adaptarea la noile provocări

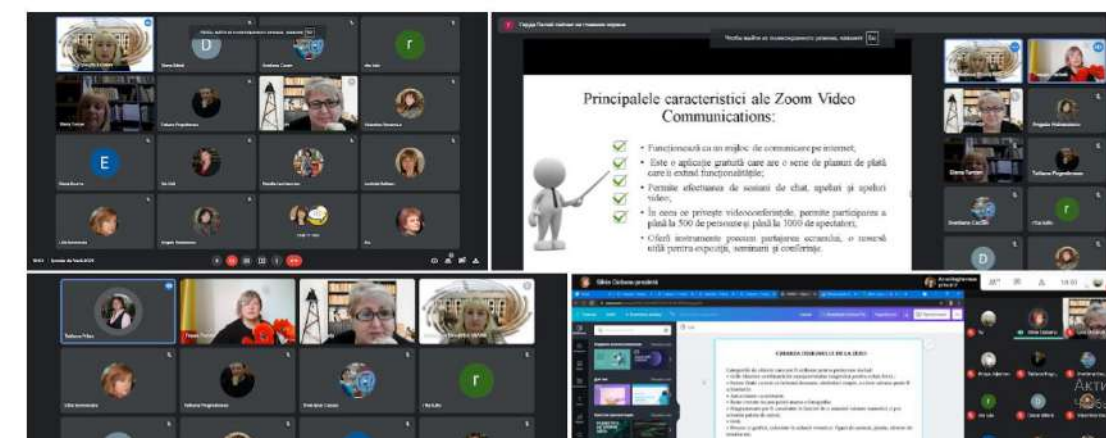
Formare profesională:

- Orientarea spre competențe digitale avansate: inteligență artificială, managementul datelor de cercetare, identitate digitală academică;
- Bibliotecarii devin formatori pentru comunitatea academică, dezvoltând programe de instruire în utilizarea platformelor internaționale (Google Scholar, ORCID, Scopus).
- Pregătirea profesională continuă se realizează prin cursuri online, MOOC-uri, webinare, dar și prin proiecte naționale și internaționale.
- Consolidarea rolului bibliotecii ca centru de formare pentru comunitate, în concordanță cu Manifestul IFLA 2022, care accentuează educația continuă a bibliotecarilor.



Școala de Vară „Tehnologiile informaționale în activitatea bibliotecilor - imperativul supraviețuirii ”

11-16 Iul. 2021





Cercetare și inovare 2021–2025:

- Participarea la proiecte internaționale noi și implementarea de strategii pentru digitalizare și inovare în biblioteci;
- Clasată la categoria superioară – HOTĂRÎREA Nr. 381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, în 2022 în baza Ordinului nr. 4 din 17.01.2023 al Ministerului Culturii RM, anexa nr. 4 Cu privire la rezultatele evaluării bibliotecilor din învățământul superior, Bibliotecii Științifice USARB i-a fost confirmată categoria de evaluare superioară;
- Consolidarea rolului bibliotecilor ca centre de cercetare și hub-uri de informație pentru comunitatea academică;
- Inițierea Conferinței științifico-practică TRADIȚIE ȘI NOI PARADIGME DE CERCETARE ÎN BIBLIOTECONOMIE, Ediția I;
- Din anul 2022, Biblioteca Științifică USARB oferă posibilitate cercetătorilor USARB de a se înregistra în rețeaua socială academică ResearchGate, care reprezintă un atu pentru extinderea procesului de comunicare între cercetători;
- Impact: Bibliotecarii devin actori activi în ecosistemul informațional internațional, cu competențe în tehnologiile digitale, educația mediatică și cercetarea științifică aplicată.

Evoluție generală

- ✓ **Creșterea continuă a calificării bibliotecarilor;**
- ✓ **Integrarea metodelor moderne și a tehnologiilor informatice;**
- ✓ **Consolidarea colaborării internaționale și a impactului academic;**
- ✓ **Formarea competențelor digitale și critice pentru nevoile comunității.**



Orele de formare profesională parcurse de bibliotecarii USARB nu reprezintă doar un indicator numeric, ci o investiție strategică în viitorul bibliotecii și în calitatea educației universitare.

Formarea continuă a contribuit la crearea unui cadru educativ modern și competitiv.

Bibliotecarii USARB sunt recunoscuți ca exemple de profesionalism, inovație și adaptabilitate, într-un mediu informațional în continuă schimbare.

Formarea profesională continuă a bibliotecarilor reprezintă o necesitate într-o lume în permanentă transformare. Numai prin învățare constantă aceștia pot să se adapteze, să evolueze și să rămână relevanți în fața provocărilor viitoare, asigurând în același timp accesul liber la informație și promovarea cunoașterii în comunitatea academică.

Referințe bibliografice:

1. *Biblioteca Științifică. Totalurile principale ale activității bibliotecii : [Raport de activitate 1990 -2001]*. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică, Centrul Managerial, coord. Faina Tlehuci. Bălți, 1990-2001.
2. *Biblioteca Științifică. Totalurile principale ale activității bibliotecii : [Raport de activitate 2001 -2020]*. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică, Centrul Managerial, coord. Elena Harconița. Bălți, 2001-2020.
3. *Biblioteca Științifică. Totalurile principale ale activității bibliotecii : [Raport de activitate 2020 -2024]*. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică, Centrul Managerial, coord. Aculina Mihaluța. Bălți, 2020-2024.
4. Formare profesională continuă. In: *Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2014*. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică, Centrul Managerial, coordonator : Elena Harconița, (red.) Elena Stratan, design/copertă/machetare : Silvia Ciobanu. Bălți, 2014, pp. 135-144.



BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Mulțumesc!

2025